

Aarhus Kommune
Pernille Ørskov Skafsgaard
Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Kystdirektoratet
J.nr. 24/09178-4
Ref. Niclas Krogh Brandt
15-11-2024

Dispensation til fjernelse af rynket rose inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til fjernelse af rynket rose langs kystlinjen, inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 22 Marselisborg, Århus Jorder, Aarhus Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Aarhus kommune ønsker at fjerne rynket rose langs den nordlige del af kystlinjen på omhandlede matrikel. Kystlinjen er strandbeskyttet.

Det orange plettede område markerer det strandbeskyttede areal. De umatrikulerede arealer ud til kysten samt stranden er dog også omfattet af bestemmelserne om strandbeskyttelse.

De røde streger markerer de vejledende matrikelskel.

Kommunen anfører bl.a.:

Området er kraftigt domineret af rynket rose og der er kun få karakteristiske arter for naturtypen ”strandvold med enårige urter – habitatnaturtype 1210”.

Ved besigtigelsen blev der foruden rynket rose registreret: strand-arve, kær-svinemælk, strand-bede, marehalm og diverse græsser.

Rynket Rose udkonkurrerer de naturlige plantesamfund og det er afgørende for denne naturtype, at rynket rose bekæmpes. Dette er tænkt gjort ved at vende jorden og nedgrave rynket rose. Forsøg viser, at denne metode er blandt det mest effektive.

Foto 29. oktober 2024 - syd for Blommehaven.
Medsendt foto fra kommunen

Kommunen anfører videre:

Rynket rose vil blive bekæmpet ved upside-down gravemetoden, hvor stenene på strandvolden først vil blive flyttet til side, hvorefter roserne bliver gravet op med en stor gravemaskine (op til 15-20 tons) med sold, således at det mest af alt er rødder og vegetation der fjernes ned til ca. 1-2 m.

Plantematerialet vil derefter blive gravet ned igen på stedet, med det rene sand over sig igen, og stenene fra strandvolden vil blive reetableret.

Der vil blive gravet i en bufferzone på 2 m.

Denne metode har vist sig at have den største effekt i bekæmpelsen af rynket rose i et stort projekt som det meste af Vestjylland var en del af, REDOCHA, som sluttede i 2019.

Det har ikke tidligere været muligt at bekæmpe rynket rose i dele af området med knuser, som ellers er blevet brugt andre steder langs kommunens kyster tidligere. Dette er bl.a. fordi der er flere sten i området, og derfor vil bekæmpelse vha. opgravning være en fordel på disse arealer.

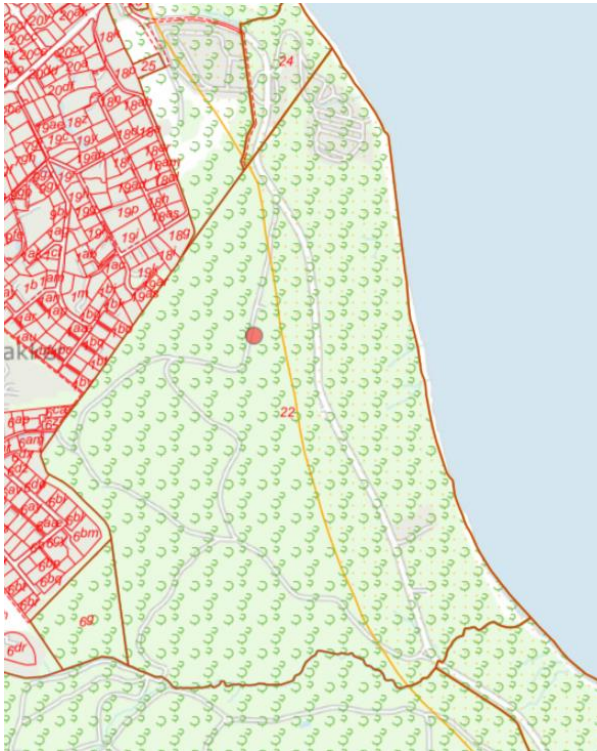
Vores vurdering er, at naturtilstanden for strandvolden relativt hurtigt vil reetablere sig efter opgravningen, da der således også vil være plads og lys når den rynkede rose er fjernet. Natur og Miljø vurderer derfor, at der ikke er tale om en tilstandsændring ved dette projekt. Roserne vil blive gravet, fjernet og tildækket igen i én ombæring.

Medsendt kort over projektområdet, som er den nordlige halvdel/tredjedel af matriklen, og kun ud mod kysten

Kort over habitattypen 'Strandvold med flerårige planter (1220)' der ønskes forbedret med det ansøgte projekt.

Matriklen er omfattet af fredskov

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte ligger i Natura 2000-område nr. 234, Giber Å, Enemærket og Skåde Havbakker. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 234.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte projekt vil påvirke habitattypen 'Strandvold med flerårige planter (1220)' væsentligt. Kystdirektoratet finder, at projektets formål er bekæmpe rynket rose, som udkonkurrerer den naturlige vegetation. Kystdirektoratet vurderer derfor at projektet vil have en væsentlig positiv effekt på habitattypen 'Strandvold med flerårige planter (1220)'.

Kystdirektoratet finder dermed, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på projektets naturforbedrende formål. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig negativ påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet bemærker, at der er registreret Flagermus sp. samt Stor Vandsalamander inden for 1 km af det ansøgte projekt. Kystdirektoratet vurderer, at der ikke er risiko for beskadigelse af yngle- eller rasteområderne for de to nævnte arter. Dette er vurderet på baggrund af, at projektet ikke beskadiger/ødelægger ældre træer, samt at det ansøgte ikke beskadiger/ødelægger fugtige lavninger eller søer.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Fjernelse af rynket rose vil ofte være undtaget fra kravet om dispensation. I dette tilfælde er omfanget af tiltaget dog så stort, at det vurderes dispensationskrævende i forhold til strandbeskyttelsen. Tiltaget skal derfor vurderes efter den restriktive dispensationsadgang i naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, hvormed der kan meddeles dispensation i særlige tilfælde.

Kystdirektoratet har i den konkrete sag vurderet, at der er tale om et særligt tilfælde, idet direktoratet lægger vægt på, at det ansøgte har et klart naturforbedrende formål.

Kystdirektoratet lægger afgørende vægt på, at der søges om naturpleje, der har til formål at opretholde en god naturtilstand på arealet. Derudover tillægges det vægt at de udførte terrænændringer er midlertidige, hvorved der ikke efterlades blivende terrænændringer. Det er indgået i vurderingen, at det ansøgte ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på kystlandskabet efter arbejdets afslutning, hvorved der ikke er kystlandskabelige hensyn der taler afgørende imod en dispensation.

Det er indgået i Kystdirektoratets vurdering, at en dispensation ikke vil få utilsigtet præcedensvirkning i strid med bestemmelsens formål.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet ”Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse”.

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til fjernelsen af rynket rose som beskrevet.

Med venlig hilsen

Niclas Brandt.

Niclas Krogh Brandt

+45 61351211

nikrb@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpenningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Aarhus Kommune; miljoeoenergi@aarhus.dk; post@mtm.aarhus.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Århus, aarhus@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Århus Bugt, aarhus@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Århus, aarhus@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Miljøstyrelsen, Østjylland, ojl@mst.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

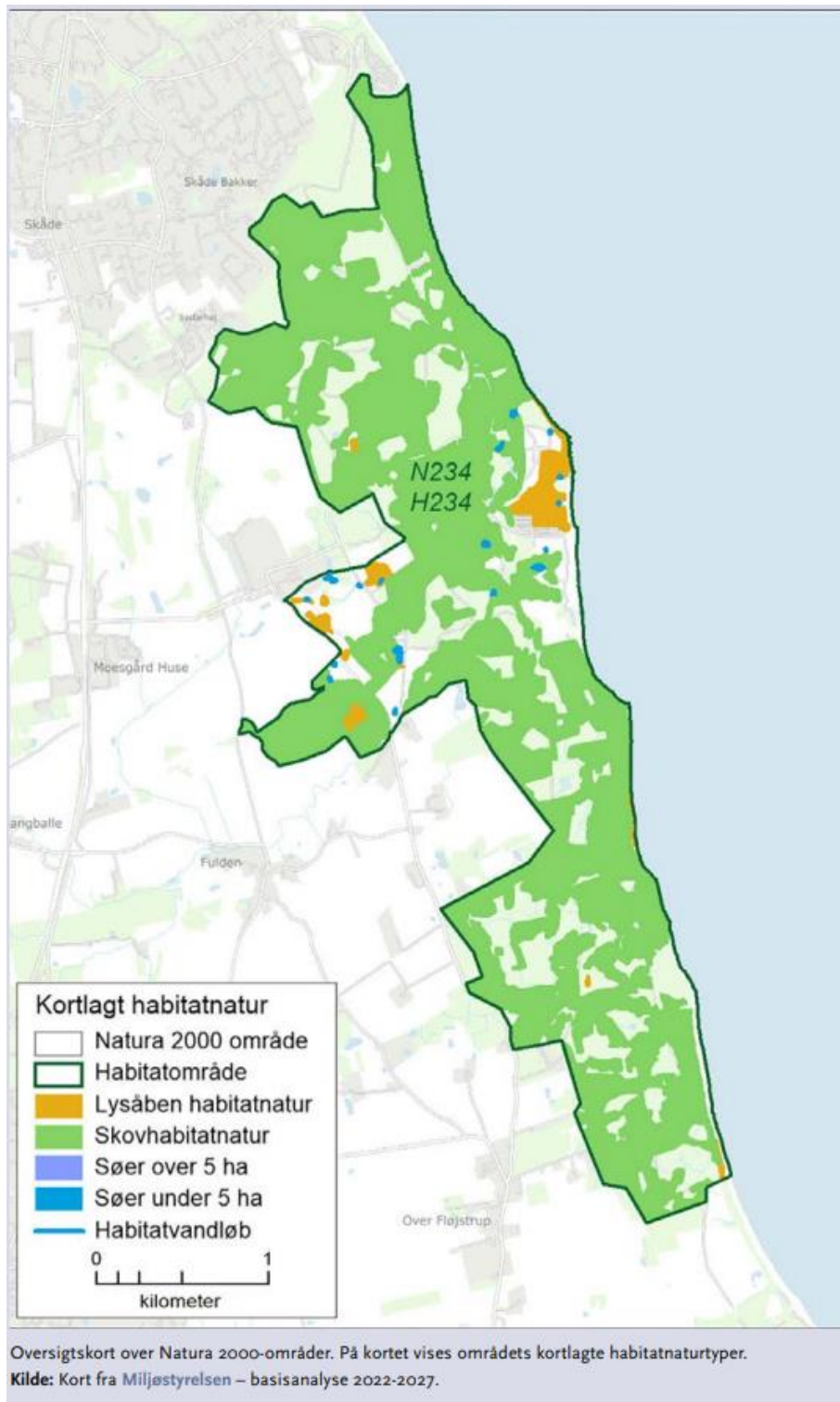
Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 234, Giber Å, Enemærket og Skåde Havbakker

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 234		
Naturtyper:	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Bøg på kalk (9150)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	Odder (1355)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))